

Małgorzata A. Basińska

Częstotliwość występowania syndromów psychosomatycznych DCPR na przykładzie pacjentów chorych przewlekle

Frequency of occurrence of psychosomatic syndromes DCPR – example of patients with chronic diseases

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
Zakład Psychopatologii i Diagnostyki Klinicznej

Streszczenie

Podstawy teoretyczne

Holistyczne ujmowanie natury ludzkiej w ramach modelu biopsychospołecznego skłania do szerszego postrzegania przyczyn chorób i sposobu ich leczenia. Psychologiczne Czynniki Oddziałujące na Stan Somatyczny wyodrębnione przez zespół Favy i Sonino obserwowane są u pacjentów chorujących na rozmaite choroby, a opracowane dokładne kryteria ich pomiaru umożliwiają ich badanie,

Cel badania

Sprawdzenie jak często syndromy psychosomatyczne występują w grupach pacjentów polskich, czy ich występowanie ulega różnicowaniu ze względu na współwystępowanie dodatkowych chorób oraz czy ujawnia związek z czasem trwania choroby i wiekiem badanych osób.

Metoda

Zastosowano dwie metody badawcze: ustrukturalizowany wywiad *The Diagnostic Criteria for Psychosomatic Research* (DCPR) dla zidentyfikowania syndromów psychoso-

matycznych oraz metryczkę w celu zebrania informacji demograficzno-społecznych i na temat stanu zdrowia.

Badane osoby

Przebadano razem 156 pacjentów, 73 kobiety i 83 mężczyzn: 60 leczonych w szpitalu z powodu wirusowego zapalenia wątroby typu C oraz leczonych sanatoryjnie 48 pacjentów z chorobami układu krążenia i 48 pacjentów z chorobami narządu ruchu.

Wyniki

Śród analizowanych syndromów psychosomatycznych najczęściej w badanej grupie występował lęk o zdrowie (n=56), zaprzecanie choroby (n=35), wzór zachowania typu A (n=34) i nastrój irytacji (n=33), a nie stwierdzono występowania funkcjonalnych objawów somatycznych wtórnych do zaburzeń psychiatrycznych (n=0).

Lęk o zdrowie występował istotnie częściej u pacjentów chorych na wirusowe zapalenie wątroby typu C, a najrzadziej obserwowano go w grupie pacjentów z chorobami układu krążenia. Zaś symptomy konwersji występo-

wały istotnie rzadziej u pacjentów chorych na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Nastrój irytacji występował istotnie częściej u pacjentów z chorobami układu krążenia a najrzadziej obserwowano go w grupie pacjentów chorych na wirusowe zapalenie wątroby typu C. W pozostałych syndromach psychosomatycznych nie stwierdzono istotnych statystycznie różnic w częstotliwości ich występowania w zależności od rodzaju choroby.

Współwystępowanie innych chorób różnicowało częstotliwość występowania tylko lęku o zdrowie. Pacjenci, u których współwystępowały inne dodatkowe choroby istotnie częściej doświadczali lęku o zdrowie. Im badani pacjenci byli starsi, tym częściej pojawiały się u nich symptomy konwersji, a im dłużej chorowali tym częściej pojawiała się u nich reakcja rocznicowa.

Konkluzja:

Psychologiczne Czynniki Oddziałujące na Stan Somatyczny badane wg kryteriów DCPR występują u polskich pacjentów i warto by je kontrolować podczas procesu leczenia.

Słowa kluczowe: chorzy przewlekle, syndromy psychosomatycznie, DCPR.

malbasinska@wp.pl